

Godkjenningsordning for virksomheter som leverer personell med sikkerhetsfunksjoner til Bane NOR

Krav og rutiner

Innhold

1.	Bakgrunn og hensikt for innføring av godkjenningsordningen	3
1.1	Ikrafttredelse og omfang	3
1.2	Bane NORs sikkerhetsansvar	3
1.3	Sikker og trygg sikkerhetsfunksjon	3
1.4	Seriøs og ansvarlig leverandørkjede	3
2.	Krav i Godkjenningsordningen	4
2.1	Krav og dokumentasjon	4
2.2	Særskilte krav til sikkerhetsstyring og -ledelse	6
2.3	Krav organisering og oppfølging	6
3.	Søknad og godkjenning	6
3.1	Søknadsprosess	6
3.2	Mulighet for å søke på nytt etter avslag	7
3.3	Varighet på godkjenning	7
3.4	Fornyelse av godkjenning	7
3.5	Dispensasjon fra krav om antall ansatte	7
4.	Kontroll av oppfyllelse og etterlevelse	7
5.	Fratakelse av godkjenning	8
6.	Revidering av krav i ordningen	8
7.	Revisjonsoversikt	8

1. Bakgrunn og hensikt for innføring av godkjenningsordningen

1.1 Ikrafttredelse og omfang

Godkjenningsordningen for virksomheter som leverer sikkerhetsfunksjoner trådte i kraft 15. mars 2022.

Følgende sikkerhetsfunksjoner til Bane NOR omfattes av ordningen:

- Hovedsikkerhetsvakt (HSV) / lokal sikkerhetsvakt (LSV)
- Leder for Elsikkerhet (LFS)*
- Fører
- Skifter

*For LFS gjelder ordningen for bemyndigelsene LFS 2431 og LFS 2429

1.2 Bane NORs sikkerhetsansvar

Statens Jernbanetilsyn har gitt Bane NOR sikkerhetsgodkjenning som infrastrukturforvalter av det nasjonale jernbanenetet. Det innebærer at Bane NOR har ansvar for utøvelse av sikkerhetsfunksjonen til ytterste ledd.

Når våre leverandører utfører sikkerhetskritisk arbeid, og leverer arbeid hvor det brukes sikkerhetsfunksjoner, gjøres dette innen rammene av Bane NORs sikkerhetstillatelse gitt av Statens jernbanetilsyn. Bane NOR er ansvarlig for å påse at virksomheter som utfører sikkerhetsfunksjonen på Bane NORs vegne er egnet og kvalifisert til å utføre arbeidet.

Bane NOR setter rammene for utøvelse av sikkerhetsfunksjonen i styrende dokumenter, instruksjer og sirkulærer, stiller krav til kompetanse gjennom læreplaner, gjennomfører opplæring samt utsteder og trekker tilbake godkjenning på personnivå.

1.3 Sikker og trygg sikkerhetsfunksjon

For bedre å levere en sikker og trygg sikkerhetsfunksjon har Bane NOR besluttet at virksomhetene som leverer disse funksjonene skal ha en viss størrelse og inneha organisatorisk egnethet, kapasitet og robusthet til å levere på krav til internkontroll, kvalitetssystem, sikkerhetsledelse og sikkerhetsstyring, timeføringssystem og system for kompetansestyring. Bane NOR skal ha kontroll med planlegging, utøvelse og oppfølging av sikkerhetsfunksjonen, slik at entreprenører/leverandører, deres underleverandører og Bane NORs ansatte kan arbeide sikkert i og ved spor.

1.4 Seriøs og ansvarlig leverandørkjede

I tråd med statens forventning stiller Bane NOR tydelige seriøsitetskrav i kontrakter til leverandører i henhold til gjeldende regelverk. Bane NOR tar tydelig lederskap i arbeidet med å bevisstgjøre leverandørene, fremme et seriøst arbeidsliv med anstendige arbeidsforhold og bekjempe arbeidslivskriminalitet.

Godkjenningsordningen setter krav til å levere sikkerhetstjenester på en seriøs og ansvarlig måte.

2. Krav i Godkjenningsordningen

2.1 Krav og dokumentasjon

Virksomheten er ansvarlig for oppfyllelse av kravene. Kravene skal være oppfylt på søknadstidspunktet og gjennom hele godkjenningsperioden.

Dokumentasjon slik det fremgår av tabellen under skal oversendes i forbindelse med søknad i Godkjenningsordningen.

Individuell godkjenning for personell som utøver sikkerhetsfunksjoner uten fast ansettelse i godkjent virksomhet i Godkjenningsordningen er ikke gyldig.

Tema	Krav	Dokumenteres ved
Organisasjonsform og størrelse	<p>Virksomheten skal være registrert i et foretaksregister, faglig register eller i et handelsregister i den staten selskapet er etablert. Endringer i virksomheten navn og/eller organisasjonsnummer skal umiddelbart meldes til Godkjenningsordningen.</p> <p>Virksomheten kan ikke ha midlertidige ansatte, leie inn eller prosjektansette personell fra virksomheter som ikke er godkjent.</p> <p>Virksomheten skal ha minimum 10 fast ansatte. Som fast ansatt regnes arbeidstaker som utfører faktisk arbeid for virksomheten, jf. arbeidsmiljøloven § 1-8. Bane NOR forholder seg ellers til arbeidsmiljølovens § 14-1 b, om at lovens hovedregel er ansettelse på heltid, og at deltidsarbeid skal være begrunnet i et reelt behov i virksomheten. Behovet for deltidsarbeid skal være skriftlig dokumentert, og spørsmålet om deltidsansettelse skal være drøftet med de tillitsvalgte</p> <p>Minimum tre ansatte må være godkjent i sikkerhetskritisk funksjon hos virksomheten. Personell godkjent i operativ funksjon med betydning for sikkerheten omfattet av Godkjenningsordningen, skal ha virksomheten som hovedarbeidsgiver, og må minimum være fast ansatt i 80 prosent stilling.</p>	<p>Firmaattest, ikke eldre enn 6 mnd.</p> <p>Skriftlig oversikt over faste ansatte, funksjon og stillingsbrøk, samt beskrivelse av organisasjonen</p>
Seriøsitet	<p>Virksomheten skal drives slik at Bane NORs seriøsitetkrav til leverandører innen bygg og anlegg er oppfylt. Seriøsitetkravene skal videreføres i leverandørkjeden.</p> <p>Virksomheten skal ha medlemskap i StartBANK.</p>	<p>Dokumentasjon på synlighet i eget system og i kontrakter med underleverandører</p> <p>StartBANK medlemsnummer</p>

	<p>Virksomheten skal bruke HMSREG/HMSREGapp.</p> <p>Virksomheten skal ha revisor.</p>	<p>Rutine for bruk og oppfølging av HMSREG/ HMSREGapp</p>
Organisasjon og ledelse	<p>Virksomheten skal ha egen sikkerhetsleder (sikkerhetsfunksjon) i foretaket med sikkerhetsansvar, som inkluderer trafikkikkerhet.</p> <p>Virksomheten skal ha en egen stedfortreder for sikkerhetsleder.</p> <p>Sikkerhetsleder og stedfortreder for sikkerhetsleder skal være fast ansatt i virksomheten i 100% stilling.</p> <p>Sikkerhetsleder og stedfortreder for sikkerhetsleder skal ikke være daglige leder og/eller styrets leder.</p> <p>Virksomheten skal sikre etterlevelse av STY-604160 Lederansvar for fører, hovedsikkerhetsvakt, signalgiver og skifter – instruks.</p> <p>Virksomheten skal ha en velfungerende organisering som viser oppgaver og ansvar knyttet til sikkerhet og funksjoner innen jernbane.</p>	<p>Dokumentert ved stillingsbeskrivelse, ansvarsfordeling og rutiner. Navn på sikkerhetsleder og stedfortreder</p> <p>Dokumentasjon fra eget kvalitetssystem</p>
Kvalitetssystem	<p>Virksomheten skal ha et dokumentert kvalitetssystem etter EN ISO 9001:2015 eller tilsvarende. Systemet skal omfatte sikkerhetsledelse og -styring knyttet til oppgaver og funksjoner innen jernbane</p> <p>Virksomheten skal ha et system for intern opplæring, kompetansestyring og gyldige sertifiseringer som omfatter funksjoner med betydning for trafikkikkerheten innen rammene av Bane NORs sikkerhetsgodkjenning. Krav publiseres gjennom banenor.no og sirkulærer.</p> <p>Virksomheten skal ha et tilfredsstillende timeføringssystem, som er egnet til å vise totalt faktisk arbeidende timer for alle kunder. Timeføringssystemet skal gjenspeile registrering i HMSREG /HMSREG app og skal vise totalt antall timer, hviletid, funksjonsrolle og eventuelle avvik for den enkelte arbeidstaker.</p> <p>Virksomheten skal kontrollere og oppdatere kvalitetssystemet og rutiner årlig for å ta hensyn til nytt regelverk, nye behov og krav til utøvelse av sikkerhetsfunksjon.</p>	<p>Dokumentasjon på relevante deler av kvalitetssystemet</p> <p>Dokumentasjon og eksempler</p> <p>Dokumentasjon på systemet, med navn på systemet, lenker og bilder som illustrerer systemet</p>
Egnethet og tap av godkjenning	<p>Virksomheten må være egnet til å utføre sikkerhetsfunksjon iht. de til enhver tid gjeldende styrende dokumenter, ref. Bane NORs egentransport og sikkert arbeid med kjøretøy.</p> <p>Ingen i ledende stillinger (styreleder, styremedlemmer, daglig leder, varamedlemmer, eiere og kontaktperson) skal være fratatt godkjenning/sertifikat i funksjon med betydning for</p>	<p>Erklæring</p> <p>Bekreftelse</p>

	sikkerheten innen rammen av Bane NORs sikkerhetsgodkjenning de siste fem år. Dette inkluderer også virksomheter hvor personer som har mistet godkjenningen reelt sett innehar ledende stillinger, selv om de formelt sett ikke er registrert med ledende stillinger. Hendelser som gir fritak av individuell godkjenning på tre måneder eller mindre, vil kun bli tatt med i betraktning hvis de er gjentakende.	
--	--	--

Virksomheten er ansvarlig for uoppfordret å sende inn informasjon og dokumentasjon som kan påvirke oppfyllelse av kravene i godkjenningsordningen (eks bytte av sikkerhetsleder, endringer i organisasjon/eierskap, fusjon).

2.2 Særskilte krav til sikkerhetsstyring og -ledelse

Godkjente virksomheter skal ha et system for sikkerhetsledelse og sikkerhetsstyring, spesielt når det gjelder personell godkjent/sertifisert i operativ funksjon med betydning for sikkerheten.

Systemet skal tilrettelegge for og sikre etterlevelse av internkontrollforskriften og jernbanelovgivningen med tilhørende forskrifter og Bane NORs regelverk (styrende dokumenter).

En i virksomhetens ledelse skal ha ansvaret som sikkerhetsleder. I større virksomheter vil personalansvarlig leder til operativt personell godkjent i sikkerhetsfunksjoner ha et særlig ansvar som skal beskrives i virksomhetens kvalitetssystem slik at oppgaver og ansvar innen sikkerhetsledelse og styring er tydelig plassert og følges opp. Det skal også være en fast stedfortreder til sikkerhetsledere.

Sikkerhetslederen, eller dennes stedfortreder, skal ikke være virksomhetens daglige leder eller virksomhetens styreleder. Virksomheter som avviker fra dette kravet, kan søke om dispensasjon. Søknaden må tydeliggjøre organisering og ansvar for å ivareta sikkerheten.

Oppfølging av personell og deres skikkethet til å utøve funksjoner med betydning for sikkerheten skal være en del av systemet og interne rutiner.

Sikkerhetsstyringen skal omfatte forskriftskrav og Bane NORs krav til leverandører av sikkerhetstjenester, den skal være tilpasset arten og omfanget av driften, samt andre forhold som kan ha betydning for godkjenningen.

2.3 Krav organisering og oppfølging

Godkjente virksomheter skal organisere arbeidet sitt på en slik måte at kravene i Godkjenningsordningen til enhver tid er oppfylt og at relevante lover, forskrifter og Bane NORs styrende dokumenter gjeldende for ledelse og utøvelse av sikkerhetsfunksjonen etterleves.

3. Søknad og godkjenning

3.1 Søknadsprosess

Virksomheter som mener å oppfylle kravene og har behov for godkjenning, kan søke.

Søknader behandles fortløpende av en tverrfaglig gruppe i Bane NOR. Forventet behandlingstid vil være 2-6 uker fra mottak av søknad med tilhørende dokumentasjon.

Dokumentasjon skal oversendes på e-post ved innsending av selve søknaden på banenor.no/leverandor/krav-og-sikkerhet/godkjenningsordning-for-sikkerhetsfunksjoner/

Bane NOR kan be om ytterligere dokumentasjon på forespørsel og vil gjøre selvstendige søk i offentlige registre og andre åpne databaser ved behandlingen av søknadene. Søkere får en bekreftelse på at søknad er mottatt, og et godkjennelsesbrev ved godkjent søknad.

3.2 Mulighet for å søke på nytt etter avslag

Søkere som får sin søknad avslått mottar avslagsbrev, hvor det kommer frem hvilke kriterier som ikke er oppfylt.

Virksomheten kan søke på nytt når den mener å oppfylle kravene. Det er mulig å be om veiledning i forbindelse med ny søknad.

3.3 Varighet på godkjenning

Godkjenning gjelder i 36 måneder fra godkjennelsestidspunktet. En liste over virksomheter med godkjenning ligger tilgjengelig på banenor.no/leverandor/krav-og-sikkerhet/godkjenningsordning-for-sikkerhetsfunksjoner/

3.4 Fornyelse av godkjenning

Søker er selv ansvarlig for å søke om fornyelse av godkjenning, senest 3 måneder før den utløper.

En regodkjenning følger samme prosess som for første gangs godkjenning.

3.5 Søknad om dispensasjon fra krav om antall ansatte

Virksomheter med seks eller flere fast ansatte kan søke om dispensasjon fra kravet om minimum ti fast ansatte, under forutsetning av at alle andre krav er oppfylt på søknadstidspunktet og i godkjenningsperioden.

Søknaden skal være begrunnet og inneholde en plan for å oppfylle kravet om minimum ti fast ansatte.

Dispensasjon fra kravet gis kun en gang. Varighet på godkjenning med dispensasjon er kun ett år.

4. Kontroll av oppfyllelse og etterlevelse

Godkjenningsordningen skal sikre at krav og forventninger er oppfylt på søknadstidspunktet og i hele godkjenningsperioden.

Virksomheter må påregne kontroll av oppfyllelse av krav, både i søknadsprosessen og underveis i godkjenningsperioden, og vil bli bedt om å oversende dokumentasjon som viser at kravene er oppfylt.

Bane NOR vil gjennomføre operative kontroller, samt varslede og uvarslede stikkprøvekontroller for å verifisere etterlevelse av krav og hensikt med ordningen.

Bane NOR vil gjennomføre systemrevisjoner av godkjente virksomheter i godkjenningsperioden.

5. Fratakelse av godkjenning

Manglende oppfyllelse av krav i Godkjenningsordningen kan medføre tap av godkjenning. Virksomheter som ved kontroll eller revisjon ikke vurderes å oppfylle kravene, eller har gjentakende avvik og brudd, vil bli fratatt godkjenning.

Dersom ett eller flere av kravene i Godkjenningsordningen ikke lengre anses oppfylt, gis virksomheten en kort frist til å rette opp avvik. Dersom virksomheten ikke kan dokumentere at kravene er oppfylt etter fastsatt frist vil de ikke lenger være godkjent.

Virksomheter som har blitt fratatt sin godkjenning som følge av brudd eller avvik må søke om ny godkjenning. Sammen med ny søknad skal virksomheten dokumentere hvordan avvikene som førte til fratakelse er rettet. I de fire første månedene etter ny godkjenning skal virksomheten sende inn dokumentasjon som viser endret praksis og oppfyllelse av krav. Hvilken dokumentasjon som kreves vil besluttes i hvert enkelt tilfelle.

6. Revidering av krav i ordningen

Bane NOR forbeholder seg rett til å endre kravene i ordningen. Godkjente virksomheter vil bli gjort oppmerksom på endringer gjennom melding fra godkjenningsordningen@banenor.no

Virksomhetene gis en forholdsmessig frist for å etterkomme endrede krav i ordningen.

7. Revisjonsoversikt

Rev nr	Dato	Hovedendring
005	15.03.2024	Tekstforbedring og justert navn på dokument. Tydeliggjøring av krav til 10 ansatte, sikkerhetsleder/stedfortreder og presisering av rutine etter fratakelse.
004	27.11.2023	Presisering av krav og mulighet for dispensasjon fra krav.
003	25.4.2023	Revidering av krav til kvalitetssystem. Formateringsendringer.
002	31.12.2022	Spissing av krav etter evaluering av godkjenningsordningen. Presisering av krav til fast ansatte og at Skifter er omfattet av ordningen.
001	13.6.2022	Funksjonen «Fører» er omfattet av Godkjenningsordningen. Presisert at individuell godkjenning for personell uten fast tilsetting i godkjent virksomhet i Godkjenningsordningen eller Overgangsordningen ikke er gyldig. Presisert at godkjente virksomheter og virksomheter omfattet av Overgangsordning, ikke kan midlertidige ansette, leie inn eller prosjektansette personell fra virksomheter som ikke selv er godkjent.
000	15.11.2021	Beskrivelse av søkeprosess og krav i Godkjenningsordningen etablert.